

Wat kom jij tegen?

Inleiding: In les 2 van de special edition Digi-doener 'Rights now!' gaan de leerlingen aan de slag met kinderrechten in de digitale wereld. Ze kiezen een digitale omgeving: gamen, vloggen, instagrammen of whatsappen. Vervolgens bedenken ze voor deze omgeving een situatie waarop een kinderrecht van toepassing is.

De les heeft zowel doe als praat-opdrachten en is daardoor afwisselend en interactief.

Totale duur: 1 uur.

INTRODUCTIE

De masters worden geïntroduceerd. Deze personen nemen de leerlingen tijdens het project mee, vertellen over zijn/haar belevenissen en geven hen tips.

VERDIEPING

Samen kijken jullie een filmpje waarin vier online omgevingen worden besproken waarin vervelende dingen gebeuren.

DOEN

De leerlingen maken opdrachten 1 en 2 in groepjes. Gezamenlijk bespreken jullie wat de leerlingen hebben ontdekt.

AFRONDEN

Aan de hand van een peiling kiezen de leerlingen welke situatie zij het belangrijkste vinden. De leerlingen maken als afsluiting opdracht 3.

DOEL VAN DE LES

Tijdens deze les leren de leerlingen welke situaties er online zijn waarbij kinderrechten hen kunnen beschermen.

Leerdoel mediawijsheid: de leerling herkent de impact van media op de eigen persoon en omgeving en kan dit onder woorden brengen.

Vaardigheden w&t: kritisch zijn en feedback kunnen geven (houding), reflecteren, waarderen en oordelen (vaardigheden).

VOORBEREIDING

Van te voren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Klik door de slides voor op het digibord.
- Print de lesbrief voor iedere leerling uit (bij voorkeur in kleur) → Laat de leerlingen de lesbrieven bewaren in een multomap of een snelhechter. Handig voor de vervollessen.
- Vantevoren kan je de vier verschillende omgevingen (YouTube, Whatsapp, Instagram en gamen) toewijzen aan een groepje, zodat in de klas elke digitale omgeving onderzocht wordt. Dit kan je ook tijdens de les doen.

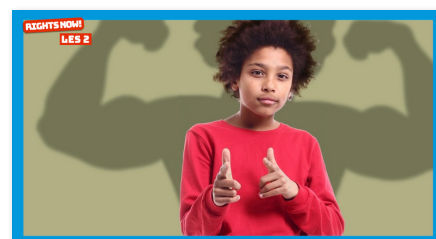
BENODIGDHEDEN

- Digi-bord met internetverbinding
- Eventueel een eigen device (per leerling) voor de peiling in dia 8, waarbij de leerlingen hun eigen mening geven en kiezen welke situatie ze het meest onrechtvaardig vinden.
- Heb je geen devices? Geef dan iedere leerling een A4tje en laat ze dit in vier stukken knippen. Op ieder stuk schrijven ze A, B, C en D. Zo kunnen ze antwoorden door het stuk papier omhoog te houden. Je telt dan zelf de antwoorden en bespreekt dit.
- Een lesbrief per leerling die zij kunnen opbergen in een multomap of snelhechter.

INTRODUCTIE

Slide 1, praten met de klas

Opening: Met dit eerste beeld kun je nog even terughalen wat de leerlingen de vorige les hebben gedaan.

Vraag:

Wat hebben we de vorige les gedaan?

(In de vorige les hebben we lastige online situaties onderzocht en met de klas besproken en afgestemd op de situatie die je het belangrijkste vindt.)

Slide 2, luisteren

Neem samen kort de stappen van het project door. Vertel dat jullie in les 2 online situaties verder gaan onderzoeken.

Slide 3, kijken en luisteren

Bekijk het filmpje.

Vertel:

Een belangrijk kinderrecht is het recht op privacy. Als je online bent, heeft dat gevolgen voor je privacy: alle gegevens die je online zet of invult kunnen ook gebruikt worden voor iets dat je misschien liever niet wilt. Je moet dus goed opletten wat je wel en niet online zet.

Vanaf deze les gaan we aan de slag met het maken van een filmpje, waarin jij uitspreekt over een kinderrecht dat ook in de digitale wereld geldt. Met jouw filmpje voer je actie om vervelende situaties online te voorkomen of bestaande situaties te verbeteren.

Een voorbeeld van een filmpje: Tijdens jullie schoolreisje glij je uit en val je in het water. Een klasgenootje heeft een filmpje daarvan online gezet. Zonder jouw toestemming! In je filmpje bespreek je deze situatie en geef je aan dat dit helemaal niet mag! Je hebt namelijk recht op privacy. Als een foto of filmpje van je online staat, blijft die vaak online. Ook als je klasgenootje het filmpje heeft verwijderd, kan het filmpje al door allerlei mensen bekeken en gedeeld zijn. Met een beetje pech word je na een paar jaar opeens nog herkend van dat domme filmpje door iemand waar je net indruk op wilde maken...

Slide 4, luisteren

Vertel de leerlingen wat ze na deze les weten.

Vertel:

Straks weet je beter over welke online situatie jij iets wilt zeggen in je filmpje.

Slide 5, praten

Bespreek kort met de leerlingen wat ze deze les gaan doen.

Slide 6, praten en denken

Bekijk samen het filmpje waarin Rutger Vink (Furtjuh), Kirsten Jassies, Lukas van Driel en Lisa Habermehl elk over een lastige situatie vertellen.

Situaties zijn:

Gamer Lukas van Driel: Wat doe je met advertenties? (veilig spelen)

YouTuber Rutger Vink: En wat doe je als je vervelende berichten krijgt in reactie op een video? (vrijheid van meningsuiting)

Instagrammer Kirsten Jassies : En wat doe je als anderen iets over jou delen? (privacy)

Whats-appper Lisa Habermehl: En wat doe je als anderen informatie delen via een kanaal waar jij niet bij kunt? (toegang tot informatie)

Wijs elke situatie toe aan een groepje.

Laat de leerlingen na de filmpjes in groepjes opdracht 1 en 2 maken. De leerlingen bespreken in groepjes situaties die ze online kunnen tegenkomen.

Zorg dat elke online omgeving (situatie) onderzocht wordt.

Loop ondertussen door de klas en help de leerlingen waar nodig. Maak na 20 minuten de les weer centraal.

Slide 7, praten en denken

Bespreek met de klas de onderzochte situaties. Welke keuze hebben ze gemaakt, welke argumenten hebben ze daarvoor en welke kinderrechten passen daarbij?

De antwoorden

- De gamer wordt beschermd door het recht op: spelen.
- De YouTuber wordt beschermd door het recht op: vrijheid van meningsuiting.
- De instagrammer wordt beschermd door het recht op: privacy
- De whats-appper wordt beschermd door het recht op: toegang tot informatie.

Slide 8, praten en denken

Houd nu een peiling. De leerlingen geven hun eigen mening en kiezen welke situatie ze het meest onrechtvaardig vinden.

Vertel:

Jullie gaan zo stemmen op de situatie die jullie het meest onrechtvaardig vinden.

Bespreek de peiling na:

Wat vonden jullie het meest onrechtvaardig en waarom? Zijn er ook andere meningen in de klas? Laat de leerlingen opdracht 3 invullen.

Welk situatie vinden jullie het meest onrechtvaardig?

A	Gamer	B	Vlogger
C	Instagrammer	D	What's appper

Het goede antwoord is A B C D ☐ Meerdere antwoorden opgeven

Slide 9, praten en denken

Bespreek kort met de klas wat ze nu weten.

Sluit de les af en vertel:

Na deze twee lessen weten we meer over kinderrechten en hoe ze je kunnen beschermen bij de situaties die je online kunt tegenkomen. Dat helpt je straks bij het maken van het filmpje waarin je opkomt voor kinderrechten in de digitale wereld.

Deze lesbrief wordt u aangeboden door: Stichting FutureNL.

Stichting FutureNL wil dat ieder kind in het Nederlandse basisonderwijs digitale vaardigheden kan ontwikkelen. Hiervoor ontwikkelt FutureNL leerlijnen, lesmateriaal en worden gratis CodeUren en trainingen voor leerkrachten aangeboden. Stichting FutureNL werkt samen met scholen, overheden, universiteiten, bibliotheken en het bedrijfsleven om de doelstelling te bereiken. Meer informatie: www.futurenl.org

